

ГОЛОВНА
ПОЛІТИКА

СОФІЯ ФЕДИНА — ПРО ЖІНОК У ПОЛІТИЦІ, СВОБОДУ СЛОВА ТА НЕЗРУЧНІ ТЕМИ ДЛЯ ВЛАДИ

Софія Федина — про жінок у політиці, свободу слова та незручні теми для влади

09:30, 06.06.26

Софія Федина — народна депутатка України ІХ скликання від партії “Європейська Солідарність”, громадська діячка та волонтерка. До великої політики вона прийшла у 2019 році, однак, як сама зазначає, політичне середовище ніколи не було для неї чужим. З дитинства Софія Федина була залучена до громадсько-політичного життя, тож депутатська діяльність стала логічним продовженням її багаторічної громадянської активності.

В ексклюзивному інтерв'ю для СтопКору вона розповіла про жінок у політиці, межі свободи слова під час війни, нещодавню зустріч Порошенка з Зеленським та теми, які сьогодні залишаються поза увагою публічних дискусій.

– Пані Софіє, як це бути жінкою в українській політиці?

– Чесно, моя відповідь буде нестандартною: але нормально. Мої колеги є у групах “Рівні можливості”, але мене там немає. Хоча я виступаю за рівні права чоловіків і жінок, мені в певній

мірі видається, що жінка повинна виборювати своє право не тільки тому, що вона жінка, а має виборювати своєю професійністю, освіченістю, відповідальністю за прийняття рішень, активністю та, зрештою, своєю позицією. Мені, якщо чесно, було б принизливо, якби мене оцінювали тільки тому, що я жінка в політиці.

– Які внутрішні якості найбільше допомагають жінці втриматися в політиці?

– Я б тут говорила не тільки про те, як жінці втриматися в політиці, бо це загалом важко морально. Це коли ти винен у всіх гріхах людства, коли ти ще навіть нічого не встиг зробити. Ще до прийняття присяги я вже стикнулася з поголовним хейтом, бо я народний депутат. Я думаю, що це важко і чоловікам, і жінкам. Але жінкам це важче, бо ми дещо емоційніше це все сприймаємо. Чесно кажучи, якщо ти хочеш бути у політиці, то просто маєш відрощувати собі таку своєрідну броню і робити свою справу. Я дуже чітко підтримую позицію, що **якщо хороші люди не йдуть у політику, то в той час усі погані або не дуже хороші йдуть, і у результаті ми отримуємо політику найнижчої можливої якості.**

Єдине, що у контексті цих двох запитань мушу відзначити, — це те, що я не завжди вважаю, що квотування є добрим, але квотування місць жінок у політиці воно зробило надзвичайно багато, і не стільки на державному рівні, скільки на місцевому. Дуже багато жінок, з огляду на квоти, ризикнули йти в політику, тому що все одно комусь ті квоти треба було заповнити. Я пам'ятаю, як деякі наші партійки сиділи та радилися, казали: "Чоловік мені не хоче дозволяти, а я маю таку-то візію, хочу то зробити". І ми їх переконували ризикнути, і це одні з найкращих депутаток зараз. Ці квоти дали шанс, вони змусили партії переглядати свої підходи до формування списків.

– Що б Ви сказали жінкам, які мріють про політичну кар'єру, але ніяк не наважуються на цей крок?

– Я б їм порадила зрозуміти, заради чого їм це. Я в житті не мріяла бути в політиці. У 2014 році, під час Революції Гідності, я була голосом львівського Майдану, і мені всі партії запропонували йти до парламенту, навіть регіонали через різних людей намагалися до мене стукати. Це взагалі був треш, але добре, що вони напругу не пробували стукати, бо були б послані за кораблем. Я тоді всім відмовила, бо не хотіла йти в політику. Для жінок важливо зрозуміти, навіщо їм це. Якщо прийти просто заробляти гроші, то це не про це, або ж прийти в політику, щоб знайти потрібні контакти — це теж не завжди про це. Коли ти в опозиції, то велика частка людей обирає взагалі не спілкуватися з тобою. Але у 2019 році, коли мені казали, що буде можливість піти в політику, тоді я для себе прийняла рішення, що балотуватимуся в парламент, щоб захищати своїх захисників.

– Ви певний час були телеведучою та працювали у медіа. Коли зрозуміли, що хочете перейти від публічних дискусій — до безпосередньої участі в політиці?

– У 2019 році. А якщо говорити про громадсько-політичний сектор, то я там із самого дитинства. Я була й на мітингах, коли Левко Лук'яненко голодував, стояла з батьками, коли був Акт Злуки, також була на всіх мітингах за проголошення Незалежності. Із 12 років вела більшу частину

громадських віч у Львові. Тобто все це — моє середовище, воно для мене було органічним і нормальним.

– Я особисто якось залишила коментар під Вашим дописом, де подякувала Вам за роботу. Він несподівано набрав майже три тисячі вподобань, і це було дуже показово — видно, що багато людей щиро підтримують Вас і відгукуються на те, що Ви робите. І у зв'язку з цим хочу запитати: як, на Вашу думку, досягти такої щирості в політиці, яку Ви транслюєте? Як залишатися “живою” людиною в публічній сфері, де часто є недовіра, критика?

– Мабуть, потрібно почати з того, про що я казала на початку, – розуміти, заради чого ти усе це робиш. За сльози в політиці б'ють нещадно. Але інколи ти не можеш себе стримати. З іншого боку, якщо це щиро, воно, навпаки, достукається до сердець людей.

– Є такі моменти, що здається, ніби з екрана така щира та патріотична людина, але коли ти починаєш спілкуватися тет-а-тет із цією особою, то, на превеликий жаль, усі ілюзії розбиваються вщент.

– І таке є. Чесно, в політиків вірити не варто. Політиків треба оцінювати не за словами, а за результатами. Навіть якщо вам хтось симпатичний, все одно судіть по ділах. Це, напевно, ще одна із великих проблем української нації, адже ми дуже емоційно захоплюємося. Я з 2014 року займалася волонтерською діяльністю, якою я й зараз займаюся, тільки не афішую, бо потім відгрибають ті, хто від мене отримав волонтерську допомогу. Я завжди казала: **якщо у результаті моїх дій хоч один військовий залишиться живим і здоровим – значить, я роблю правильну справу**, ось так і стараюся.

– На сьогоднішній день, якою Ви бачите внутрішню загрозу для України – окрім війни?

– Я бачу більшу внутрішню загрозу, ніж воєнну. Звичайно, ми точно знаємо, хто є наш ворог, але всередині наче й не ворог. Візьмемо до прикладу голосування за 28 травня — чесно, серце крається. Не було можливості фізично його зупинити. Як це — з військового бюджету, з грошей на закупівлю озброєння, забрати сорок мільярдів на резервний фонд? Нагадаю, що резервний фонд був попередньо розтрачений на кешбеки, “є-банкінг” тощо. Тоді витратили 100 мільярдів. А зараз забирають 40 мільярдів у військових, яким потрібно багато речей. Ось кому таке в голову прийшло?

Найстрашніше, що Міноборони це погодило, а у них до кінця року грошей немає. І якщо нам зараз європейці грошей не дадуть, то у нас буде порожній бюджет оборони. Велика небезпека – коли Верховна Рада голосує, не читаючи. Ось знову ж таки, проголосували ратифікацію угоди з Європейським Союзом, куди ненароком уряд запхав меморандум з МВФ, де всі репресивні податкові закони. І ми не могли не голосувати за ратифікацію, бо нам потрібно 90 мільярдів, а з іншого боку, ми зобов'язані прийняти усі ці закони, які по суті посилять тиск на людей, які й так на останньому подиху допомагають армії.

– Свобода слова вважається одним із ключових маркерів демократичної держави, адже саме

через неї перевіряється баланс влади і суспільства. На вашу думку, сьогодні свобода слова залишається достатньо сильною і стійкою, чи все ж відчувається момент “закручування гайок”?

– Свобода слова стала у нас під великим знаком питання, коли у нас створився Єдиний телемарафон, і туди не просто не включили опозиційні канали, які висловили бажання бути частиною марафону на початку повномасштабного вторгнення, а їх виключили з цифрового мовлення – без жодного документа, без жодного доказу, без жодної фіксації, у чому там є проблеми. Із свободою слова у нас величезна проблема, коли телеканалам наказують, що якщо неугодний гість, то на них накладуть санкції. І ось півтора тижня тому у мене була така розмова на телеканалі про те, що треба говорити делікатніше, а то на нас накладуть санкції. А вже цього тижня вони забули мені сказати про скасований ефір. Тобто така цікава тенденція пішла.

– Нещодавно один бізнесмен висловився про те, що краще заборонити критику військового керівництва. Пані Софіє, а як ви вважаєте, чи можна в умовах війни забороняти критику військового керівництва, і чи не шкодить це демократії?

– Якщо чесно, у нас мінімум критики військового керівництва. І у нас, на жаль, мінімум військової цензури. У нас максимальна цензура політична. До Сирського домахується публічно тільки Мар'яна Безугла, а решта щось там делікатно говорить. Але, по великому рахунку, його рішення під сумнів ніхто не ставить. У нас можуть бути обговорення дій комбригів, комбатів, але якоїсь сумарної протидії їхнім рішенням — немає.

Ситуація в Кринках, Бахмуті чи на Курщині з Суджею – це були політичні рішення, а не військові. Якраз військовим ставили палки в колеса. І в результаті по цих трьох місцях ми мали дуже паскудні наслідки. По Кринках ще вся інформація не вилізла назовні, і, можливо, й не вилізе, бо занадто багато людей там загинуло, які б могли свідчити. Але це має бути питанням політичного розслідування. У нас немає питань до військових. У нас є критика, наприклад, дій ТЦК. Кожен повинен бути відповідальним за своє. Чесно кажучи, військові не мають ходити мобілізувати, бо цим мала б займатися поліція.

– Чи є тема, на яку українські політики бояться говорити?

– Я думаю, що є багато таких тем. Якщо з найближчих, то бояться говорити про ТЦК і про мобілізацію. Насправді про це треба було б говорити не у соцмережах, а сідати і напрацьовувати рішення. Але знову ж таки, це рішення не за депутатами, а за президентом та урядом.

Також бояться говорити про Міндічгейт. Дуже бояться. Якщо під час першої серії плівок у парламентарів були квадратні очі, вони були навіть готові до блокування парламенту і навіть ще трохи були готові до відставки уряду. А тепер, коли вийшла третя серія, вони роблять вигляд, що нічого не трапилось.

– Чи може опозиційний політик в Україні сьогодні очолити міністерство, чи це вже несумісні ролі?

– Я думаю, що це неможливо.

– Якби вам запропонували посаду в Кабміні — ви б погодились?

– Чесно, я не вважаю себе настільки професіоналом у тій чи іншій галузі, щоб очолювати міністерство. У міністерство треба заходити з командою, а в теперішніх умовах ніхто не дозволить заходити з командою. Також треба мати величезні системні знання. Мені дуже прикро, що з багатьох міністерств зараз звільняли людей, які були останніми носіями інституційної пам'яті.

– Нещодавно Петро Олексійович був на зустрічі з президентом України. Трапилося певне опозиційне потепління у Володимира Олександровича?

– Я не знаю. І я не маю права обговорювати деталі зустрічі. Єдине, що я скажу: я не вважаю, що щось змінилося. Можливо, це спосіб показати нашим західним партнерам, що йде діалог. Це добре, що ці зустрічі відбулися. Зустріч була довга, складна. І при всій моїй "любові" до Зеленського мені б дуже хотілося, щоб він налагодив нормальний діалог з Порошенком, Ющенком, і щоб слова критики він не сприймав як загрозу, а щоб вони всі разом сідали і напрацьовували рішення, що треба зробити, щоб врятувати державу.

– У наш час ми розуміємо, що лідерство є дуже важливим. Особливо у кризові моменти. Що для вас означає "сильний лідер" ?

– Якщо говорити про лідерство у наші часи, то я б, напевно, звернулася до рівня ініціативи "Першого грудня", яка виступила на Революції Гідності. Серед них, здається, живий лише Мирослав Маринович — віцедиректор УКУ. Лідерство у важкі часи — це не просто про політику, а про здатність жертвувати особистими інтересами заради вищого і правильнішого. Це здатність тримати марку чи здатність тримати свою позицію, коли тобі погрожують смертю, репресіями, знищенням тощо. Це наші дисиденти, частина наших військових, також частина наших простих громадян, які у складних обставинах обирають робити щось таке, що від них увесь світ не чекає. Тому що усі думають, що людина буде думати про своє особисте виживання, а у нас люди діють інакше.

– Сьогодні є низка питань до президента України, зокрема через корупційний скандал — операція Мідас. Українці дедалі більше розчаровуються у політиці, Що б Ви сказали людям, які після подібних скандалів повністю втрачають довіру до політики?

– Політика — це інструмент управління державою. Коли ми йдемо забивати цвях чи ремонтувати будинок, ми підбираємо інструменти; політика — це інструмент. Залежить від вас, який інструмент ви будете обирати. Пензликом ви цвяха не заб'єте. **Якщо ви обираєте політиків, які не є дієздатними, то це не проблема політика — це ваша проблема.** На жаль, дуже багато наших людей втратили причинно-наслідковий зв'язок, і я б усім дуже радила згадати ті дитячі казки, які нас вчили: коли перед тобою камінь, а там три дороги, то яку дорогу вибереш, такий результат і буде. І ось та сама штука у нас у політиці.

Тому що мені було дуже прикро, коли “табуреткам” під гаслом “Слуга народу” програвали фантастичні люди; звичайно, до них можуть бути питання, але вони були фантастичними за досвідом. У парламент не зайшла Ганна Гопко, яка була одна з найкрутіших на міжнародній арені, не зайшов Борислав Береза, Ігор Мірошніченко, Ігор Луценко. Не зайшло багато людей, які віддано робили свою справу.

Хороші люди мають іти в політику. Якщо ми не цікавимося політикою, то політика займеться нами. І зараз політика займається нами.

БІЛЬШЕ НОВИН

У Севастополі почали обмежувати продаж їжі “в одні руки”

11:57, 06.06.26

НАТО обговорює новий пакет підтримки України на 70 млрд євро

11:45, 06.06.26

У Черкаській області заявили про можливу політичну кризу через відкликання депутатів від “За майбутнє”

11:30, 06.06.26

В Reuters пояснили, кому ще Зеленський опублікував листа

10:53, 06.06.26

Олег Тягнибок отримав поранення на фронті внаслідок атаки російського дрона

10:05, 06.06.26

У Дніпрі чоловік підірвав гранату під час затримання: постраждали четверо поліцейських

09:58, 06.06.26

У ТЦК пояснили, чому в мобілізованих можуть забрати телефон

09:51, 06.06.26

День журналіста 2026: Сирський звернувся із привітанням

08:56, 06.06.26

Магнітна буря 6 червня: що відомо

08:05, 06.06.26

ПОПУЛЯРНІ НОВИНИ

У Севастополі почали обмежувати продаж їжі "в одні руки"

11:57, 06.06.26

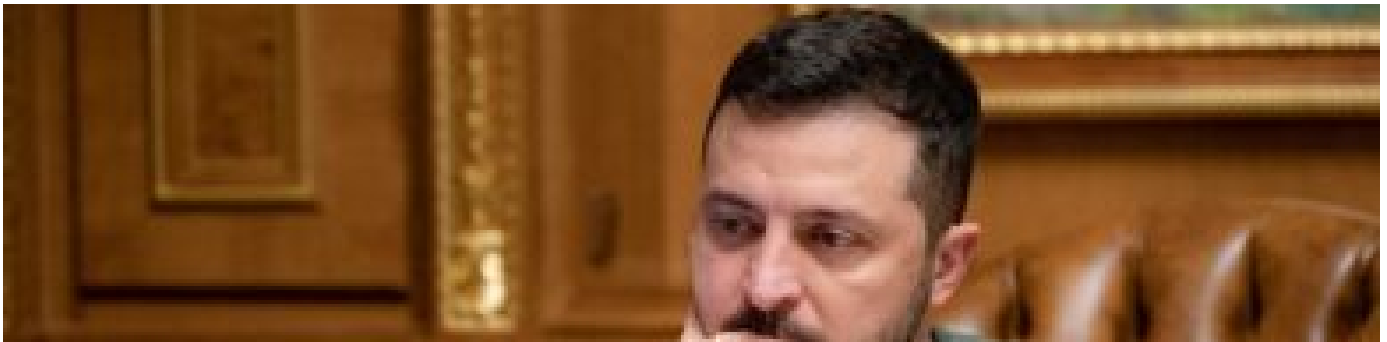
НАТО обговорює новий пакет підтримки України на 70 млрд євро

11:45, 06.06.26

У Черкаській області заявили про можливу політичну кризу через відкликання депутатів від "За майбутнє"

11:30, 06.06.26

В Reuters пояснили, кому ще Зеленський опублікував листа

10:53, 06.06.26

НАРДЕП 24

НАРДЕП24 (с)

«Нардеп 24» — це сучасний інформаційний портал, який оперативно висвітлює головні події України та світу. Ми публікуємо актуальні новини політики, економіки, суспільства, міжнародних відносин та технологій,

забезпечуючи читачів перевіреною та об'єктивною інформацією. Наша команда стежить за найважливішими темами 24/7, щоб ви завжди були в курсі останніх подій, аналітики та експертних думок. «Нардеп 24» — це швидкий доступ до новин, яким можна довіряти.

ВАЖЛИВЕ

РОЗСЛІДУВАННЯ

ПОЛІТИКА

ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС

СУСПІЛЬСТВО

Події

Курйози

Здоров'я

Транспорт

Екологія

Точка зору

СВІТ

